

Nordisk Forsikringstidsskrift

Et samarbeid mellom forsikringsforeningene i Danmark, Norge og Sverige

Siste utgave

Les direkte på nettet eller skriv ut artiklerne

Søk Artikkel

Bruk søkefeltet eller søk f.eks kategori og språk

Kontakt oss

Kontaktinformasjon og informasjon om Nft.nu

Aktuelt

Forsikringsforeningernes andre tilbud

Notice: Undefined index: disabled_javascripts i eu_cookie_compliance_page_build(/var/www/new.nft.nu/sites/all/modules/contrib/eu_cookie_compliance/eu_cookie

FORFATTER

Johan
Lundström

Rickard
Sobocki

Tumma inte på rättssäkerheten -
det krävs tidigt engagemang från
staten i EU:s regelprocesser

FACTS

Utgave: 1 /2019

Språk: Svensk

Kategorier: EU og internasjonal
forsikring

SHARE ARTICLE

Gilla

Gå med för att se vad dina vänner gillar.

[Print this article](#)

Vi som verkar i försäkringsbranschen ser sedan en tid tillbaka allvarliga brister när ny reglering utformas. Att regelgivningen brister är ett demokratiproblem som måste hanteras. Roten till problemet är att den svenska lagstiftningsprocessen inte anpassats till det faktum att Sverige är medlem i EU och därmed en del av det europeiska regleringssystemet.

På finansmarknadsområdet är regleringstakten sedan flera år tillbaka mycket hög. Centrala regelverk som påverkar försäkringsföretagens verksamhetsförutsättningar har tillkommit eller omformats.

Vi som verkar i försäkringsbranschen välkomnar moderniseringen. Regelverk måste utvecklas i takt med att omvärlden förändras. Reglering behövs, inte minst för att upprätthålla ett starkt konsumentskydd.

Samtidigt måste det vara ett ovillkorligt krav att själva regelgivningen är rättssäker och att kvaliteten i lagstiftningen är mycket hög. Och den svenska lagstiftningsprocessen håller av tradition föredömligt god kvalitet.

Vi som branschföreträdare ser emellertid med stigande oro på hur i synnerhet EU-regelgivningen fungerar på finansmarknadsområdet.

Den svenska regleringsprocessen har ännu inte, efter 24 års medlemskap i EU, anpassats till att det som i slutändan blir svensk rätt i mycket stor utsträckning arbetas fram inom ramen för EU:s beslutsprocesser. Rättssäkerheten brister därmed i själva regleringsprocesserna.

Branschorganisationen Svensk Försäkring belyser dessa utmaningar i en ny rapport som analyserar konsekvenser för försäkringsbranschen. Utmaningarna med bristande rättssäkerhet i regelgivningen uppmärksammas också av fler samhällsaktörer, däribland brett inom näringslivet.

Till de brister som uppmärksammats hör dålig insyn och begränsade möjligheter till inflytande för näringslivet, arbetsmarknadens parter, konsumenter och andra intressenter när reglerna tas fram. Det är helt enkelt svårt att kunna komma till tals på rätt sätt, och i rätt tid.

Och deltagande i ett tidigt skede av regelgivningen på EU-nivå är grundläggande för goda påverkansmöjligheter, för såväl svenska staten som olika intressenter.

En annan brist är att de konsekvensbeskrivningar som ska föregå ny reglering närmast genomgående saknar tillräcklig substans och kvalitet. Resultatet blir ofta mycket omfattande och detaljrika regelverk, som samtidigt är oprecist utformade.

Detta innebär i sin tur att företagen måste lägga oproportionerligt mycket tid och kraft på regelefterlevnad. Och förutsättningarna att uppnå syftet med de nya reglerna minskar radikalt om konsekvensutredningarna inte fullgjorts.

Ytterligare en central fråga gäller rimliga anpassningstider. Oftast krävs ett omfattande anpassningsarbete hos berörda företag och andra aktörer inför

ett nytt regelverk. Försäkringsföretagen kan till exempel behöva utforma nya avtalsvillkor, ny konsumentinformation och utveckla sitt IT-stöd.

Vi har sett flera fall på senare tid där anpassningen till mycket omfattande och komplexa nya regelverk har krympt till några månader. Anpassningstiderna har under senare år varit orimligt korta till exempel när det gäller EU-regelverken om försäkringsrörelse (Solvens II), om bekämpning av penningtvätt och om försäkringsdistribution.

På det finansiella området, det vill säga för försäkringsföretag, banker och andra finansiella företag, arbetas reglerna i normalfallet fram av flera olika aktörer, både på EU-nivå och nationellt.

På lägre normnivå kan det till exempel handla om tillsynsmyndigheter som Finansinspektionen i Sverige och EU:s tillsynsmyndighet EIOPA.

Inte minst EIOPA:s processer och mångfald av rättsliga instrument till myndighetens förfogande saknar rättssäkerhetens kännetecken. En myndighet saknar dessutom generellt de målkonflikter som regering och riksdag har att hantera i regelgivningen. Allt detta summerar närmast genomgående ihop till att mängden av detaljerade och samtidigt oprecisa regler ökar, och att förseningar inför ikraftträdande blir särskilt svåra att hantera.

Kvaliteten i lagstiftningen och rättssäkerheten i regelprocesserna är en viktig fråga också för konsumenterna. Om reglerna inte är tydliga och förutsägbara blir det till exempel svårt för försäkringsföretagen att i praktiken leverera det stärkta konsumentskydd och andra viktiga mål som lagstiftaren har velat uppnå.

Om lagstiftaren på allvar vill värna dessa intressen går det inte att tumma på kvaliteten i lagstiftningsarbetet.

Rättssäkra regler ska vara tydliga, effektiva och förutsägbara. Det är statens ansvar att upprätthålla rättssäkerheten i regelgivningen.

Från försäkringsbranschens sida efterlyser vi ett tidigt engagemang från staten i regelprocesserna på EU-nivå liksom en stärkt dialog med berörda aktörer och rimligare anpassningstider.

Vi fortsätter gärna att bidra med konkreta och konstruktiva förslag för att minska det demokratiska underskottet och stärka rättssäkerheten. Och vi uppmanar andra att delta i diskussionen om dessa centrala demokratifrågor.

Artikeln har tidigare varit publicerad i Dagens Juridik.

(Bild: Image by AJEL on Pixabay)

Nordisk Forsikringstidsskrift

Et samarbeid mellom forsikringsforeningene i Danmark, Norge og Sverige

Dataskydd

forsakringsforeningen.se • forsikringsforeningen.no • forsikringsforeningen.dk

